

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 147/25

Λουξεμβούργο, 25 Νοεμβρίου 2025

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-713/23 | Wojewoda Mazowiecki

Ιθαγένεια της Ένωσης: ένα κράτος μέλος υποχρεούται να αναγνωρίσει τον γάμο που έχουν νομίμως συνάψει δύο πολίτες της Ένωσης του ίδιου φύλου σε άλλο κράτος μέλος ασκώντας εκεί το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής

Δύο Πολωνοί πολίτες, οι οποίοι παντρεύτηκαν στη Γερμανία, ζητούν τη μεταγραφή του πιστοποιητικού γάμου τους στο πολωνικό ληξιαρχείο προκειμένου ο γάμος να αναγνωρισθεί στην Πολωνία. Οι αρμόδιες αρχές αρνήθηκαν να μεταγράψουν το πιστοποιητικό με την αιτιολογία ότι το πολωνικό δίκαιο δεν επιτρέπει τον γάμο μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου. Απαντώντας σε σχετικό ερώτημα εθνικού δικαστηρίου, το Δικαστήριο κρίνει ότι η άρνηση αναγνώρισης του γάμου που έχουν νομίμως συνάψει δύο πολίτες της Ένωσης του ίδιου φύλου σε άλλο κράτος μέλος ασκώντας εκεί το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής αντιβαίνει στο δικαίο της Ένωσης διότι προσβάλλει το δικαίωμα αυτό καθώς και το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται, συνεπώς, να αναγνωρίζουν, για τους σκοπούς της άσκησης των δικαιωμάτων που απονέμει το δίκαιο της Ένωσης, την οικογενειακή κατάσταση που έχει νομίμως διαμορφωθεί σε άλλο κράτος μέλος. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι η υποχρέωση αυτή δεν ισοδυναμεί με εισαγωγή του γάμου μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου στην εσωτερική έννομη τάξη. Επιπλέον, τα κράτη μέλη διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως για την επιλογή του τρόπου αναγνώρισης ενός τέτοιου γάμου. Πάντως, όταν ένα κράτος μέλος επιλέγει να προβλέψει ενιαία διαδικασία αναγνώρισης των γάμων που έχουν συναφθεί σε άλλο κράτος μέλος, όπως η μεταγραφή του πιστοποιητικού γάμου στο ληξιαρχείο, υποχρεούται να την εφαρμόζει και στους γάμους μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου.

Το 2018, δύο Πολωνοί πολίτες, οι οποίοι διαμένουν στη Γερμανία και ο ένας εκ των οποίων έχει και τη γερμανική ιθαγένεια, παντρεύτηκαν στο Βερολίνο. Επιθυμώντας να μεταβούν στην Πολωνία και να διαμείνουν εκεί ως σύζυγοι, ζήτησαν τη μεταγραφή¹ του πιστοποιητικού γάμου που εκδόθηκε στη Γερμανία στο πολωνικό ληξιαρχείο προκειμένου ο γάμος τους να αναγνωρισθεί στην Πολωνία. Το αίτημά τους απορρίφθηκε με την αιτιολογία ότι το πολωνικό δίκαιο δεν επιτρέπει τον γάμο μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου. Η μεταγραφή του επίμαχου πιστοποιητικού γάμου θα αντέβαινε, συνεπώς, στις θεμελιώδεις αρχές της πολωνικής έννομης τάξης.

Οι σύζυγοι προσέφυγαν κατά της απορριπτικής αυτής απόφασης. Επιληφθέν της υπόθεσης, το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Πολωνίας απευθύνθηκε με προδικαστική παραπομπή στο Δικαστήριο. Ζητεί να διευκρινιστεί εάν συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης² εθνική ρύθμιση η οποία δεν επιτρέπει την αναγνώριση του γάμου που έχουν συνάψει πρόσωπα του ίδιου φύλου σε άλλο κράτος μέλος ούτε τη μεταγραφή, προς τον σκοπό αυτόν, του πιστοποιητικού γάμου στο ληξιαρχείο.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, μολονότι οι σχετικοί με τον γάμο κανόνες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, τα κράτη μέλη οφείλουν, κατά την άσκησή της, να τηρούν το δίκαιο της Ένωσης. Οι σύζυγοι στην υπόθεση της κύριας δίκης έχουν, ως πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το δικαίωμα να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών και το δικαίωμα να ζουν μια ομαλή οικογενειακή ζωή τόσο

κατά την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής όσο και κατά την επιστροφή τους στο κράτος μέλος καταγωγής τους. Ειδικότερα, **όταν δημιουργούν οικογενειακή ζωή σε κράτος μέλος υποδοχής, ιδίως μέσω του γάμου, πρέπει να έχουν τη βεβαιότητα ότι θα μπορούν να τη συνεχίσουν κατά την επιστροφή τους στο κράτος μέλος καταγωγής.**

Η άρνηση αναγνώρισης του γάμου που έχουν νομίμως συνάψει δύο πολίτες της Ένωσης του ίδιου φύλου σε άλλο κράτος μέλος ασκώντας εκεί το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής μπορεί να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα διοικητικής, επαγγελματικής και ιδιωτικής φύσεως, αναγκάζοντας τους συζύγους να ζουν ως άγαμοι στο κράτος μέλος καταγωγής τους.

Για τον λόγο αυτόν, **το Δικαστήριο κρίνει ότι μια τέτοια άρνηση είναι αντίθετη προς το δίκαιο της Ένωσης.** Παραβιάζει όχι μόνον την ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής, αλλά και το θεμελιώδες δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής³.

Κατά το Δικαστήριο, **η υποχρέωση αναγνώρισης του γάμου μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου** δεν θίγει την εθνική ταυτότητα ούτε απειλεί τη δημόσια τάξη του κράτους μέλους καταγωγής των συζύγων. Πράγματι, η υποχρέωση αυτή **δεν συνεπάγεται υποχρέωση του κράτους μέλους καταγωγής να προβλέπει τον γάμο μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου στο εθνικό του δίκαιο.**

Επιπλέον, **τα κράτη μέλη διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως κατά την επιλογή των τρόπων αναγνώρισης ενός τέτοιου γάμου**, με τη μεταγραφή του πιστοποιητικού γάμου να αποτελεί απλώς έναν από αυτούς. Ωστόσο, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι όποιος τρόπος και αν επιλεγεί δεν πρέπει καθιστά αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την αναγνώριση του γάμου ούτε να εισάγει διακρίσεις εις βάρος των ζευγαριών του ίδιου φύλου λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού τους, όπως συμβαίνει όταν το εθνικό δίκαιο δεν προβλέπει, για τα ζευγάρια αυτά, τρόπο αναγνώρισης ισοδύναμο με εκείνον που παρέχεται στα ζευγάρια διαφορετικού φύλου.

Επομένως, **δεδομένου ότι η διαδικασία της μεταγραφής είναι ο μόνος τρόπος που προβλέπει το πολωνικό δίκαιο** προκειμένου ένας γάμος που έχει συναφθεί σε άλλο κράτος μέλος να αναγνωριστεί πράγματι από τις διοικητικές αρχές, **η Πολωνία υποχρεούται να εφαρμόζει τη διαδικασία αυτή αδιακρίτως** στους γάμους μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου και στους γάμους μεταξύ προσώπων διαφορετικού φύλου.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Με την προδικαστική παραπομπή τα δικαστήρια των κρατών μελών μπορούν, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει κάθε άλλο εθνικό δικαστήριο ενώπιον του οποίου ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο, και εφόσον υπάρχει, η σύνοψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής τους.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το [«Europe by Satellite»](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Ακολουθήστε μας!

¹ Η μεταγραφή ληξιαρχικού εγγράφου αλλοδαπής αρχής συνίσταται στην πιστή και ακριβή μεταφορά του περιεχομένου του εγγράφου στο πολωνικό ληξιαρχείο. Η μεταγραφή συνεπάγεται τη δημιουργία πολωνικής ληξιαρχικής πράξης, ανεξάρτητης από την πρωτότυπη πράξη, της οποίας η αποδεικτική ισχύς είναι ισοδύναμη με τις ληξιαρχικές πράξεις που εκδίδονται στην Πολωνία.

² Το άρθρο 20 και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 7 και του άρθρου 21, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

³ Το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 7 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και έχει την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με το δικαίωμα που κατοχυρώνεται στο άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών. Συναφώς, το Δικαστήριο παραπέμπει, μεταξύ άλλων, στην απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2023 στην υπόθεση Przybyszewska κ.λπ. κατά Πολωνίας, με την οποία το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έκρινε ότι η Πολωνία παρέβη την θετική της υποχρέωση να θεσπίσει ένα νομικό πλαίσιο που να καθιστά δυνατή την αναγνώριση και την προστασία ζευγαριών του ίδιου φύλου.